

RESSÒ DE LA PARAULA

Quaresma, camí de reconciliació (V). Reconciliats amb l'altre

Hem esmentat l'alegria serena que hom sent quan viu sabent-se reconciliat amb Déu. Hi ha pocs goigs més intensos que sentir-se estimat, sobretot estimat gratuïtament, sense condicions.

És una experiència que suscita, desperta i contagia amor.

Tots coneixem persones que estan sempre enfadades, que semblen alimentar dins seu el mal geni, el descontentament, l'agressió, la crítica. És trist comprovar-ho en nens i adolescents, que són més espontanis i encara no han aconseguit dissimular els seus sentiments, com solem fer els adults per a «donar bona imatge». Si coneixem la història d'aquestes persones, no trigarem a trobar els moments, o l'experiència continuada, d'haver-se sentit rebutjades, no acceptades o maltractades. Al contrari, trobem persones que contagien pau, sembla que «estimen naturalment» perquè gaudeixen de la seguretat de ser estimats. (Una cosa molt diferent del que ha estat «consentit o malcriat», que es fa agressiu i exigent).

Parlàvem que de vegades no «suportem» Déu. Igualment diem que a voltes no suportem el proïsme. El proïsme és aquest «altre» diferent de mi, la manera de ser del qual, la seva mentalitat, els seus defectes, les seves manies (i pecats) em resulten insofribles.

Llavors, un busca «refugi», sigui en la soledat d'un mateix, sigui en la intimitat d'una minoria afí. En un grup relativament nombrós de persones, sempre es formen grups petits en els quals es reuneixen els afins, els que s'entenen entre si. Aquest fet és senzillament

acceptat com un fet natural i lògic, no sols pels tècnics en psicociologia, sinó per tots en general. «No podem pretendre, diem, que tots siguin amics de tots». Ens resignem al fet que l'amor humà arriba fins ací.

El problema sorgeix quan aquesta classificació inclou un judici «als altres», com si cadascú s'assegués a l'estrada del jutge, i el món i els altres anessin passant per davant i un mateix dictaminés qui té dret a existir i qui no. Pitjor, quan s'estableix una competitivitat per a assolir més influència en les decisions del conjunt. Pitjor encara quan la pugna busca, no sols influir en el poder, sinó també anul·lar l'altre mitjançant la crítica, la difamació, les travetes...

No val dir que això passa únicament en el món dels negocis o en el joc polític. En realitat, el que passa en aquests àmbits més públics i oficials, no és més que el reflex del que fem en la vida quotidiana, en les nos-

tres petites polítiques, en les relacions interpersonals quotidianes, familiars, professionals, veïnals o afectives.

El creient, en això com en molts altres aspectes de la vida, és un inconformista, de vegades un profeta. Perquè no podem renunciar al somni de la humanitat reconciliada.

Més que una exigència cap als altres, aquest somni és una crida, una vocació, que interpel·la la nostra consciència. Jesús, quan parla de la reconciliació amb el germà contempla les dues possibilitats: que ell tingui alguna cosa contra nosaltres o que nosaltres hàgim estat ofesos per ell. En tots dos casos som cridats a la reconciliació (abans de presentar l'ofrena: Mt 5,24; per a ser perdonats pel Pare: Mt 6,15).

La Quaresma és el moment apropiat per a pensar en aquell que està lluny, enemistat amb mi tant de temps, en aquell que em resulta una càrrega dura en la convivència, en aquell carregat de manies, deficiències i, potser, pecats... Demanar perdó no és humiliant i oferir-lo no és prepotent. En ambdós casos és camí d'humilitat quaresmal.

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Pots escoltar la carta dominical llegida pel bisbe Agustí a la secció *Podcast del Bisbe* del nostre web en aquest enllaç QR.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Transhumanisme i la defensa de l'equitat (i III)

L'aliança entre el transhumanisme i el neoliberalisme és, al nostre entendre, letal de necessitat. Si solament poden accedir a les millores les persones riques, seguint la lògica del mercat, es generaran greus injustícies. L'Estat hauria de poder regular i garantir que algunes millores puguin ser accessibles a tots els ciutadans, independentment de quina sigui la seva situació econòmica i social.

Aquesta hipòtesi de treball, però, exigeix un Estat fort i no un Estat mínim, com defensen els ultraliberals nord-americans (Robert Nozick, per exemple, amb la seva teoria del *Minimal Estate*). Un Estat fort ha de garantir l'assistència

social de tots els ciutadans, però també, l'accés a millores biotecnològiques en el cas que siguin possibles. Destriar quines millores pot finançar l'Estat i quines millores depenen de la butxaca de cadascú no serà un tema fàcil i, encara menys, tenint en compte el forat econòmic que representa per a l'Estat del Benestar la cobertura social i sanitària universal.

Els ideòlegs transhumanistes defensen que no es pot prohibir quelcom pel fet que no es pugui estendre a tothom. Seria absurd, per exemple, prohibir l'ús del telèfon mòbil fins que tots els éssers humans en poguessin adquirir un de propi. La desigualtat en l'accés a aques-

tes tecnologies no és, segons ells, una raó per a censurar-les.

Totes les tecnologies han presentat, com a mínim en algun moment de la seva existència, una accessibilitat desigual per causes econòmiques o d'algun altre tipus. El més preocupant fora que aquesta diferència propiciés una situació de dominació d'un grup sobre d'un altre o bé l'exclusió d'un grup del cos social. Segons els ideòlegs transhumanistes socials, cal implementar polítiques estatals per garantir l'accés dels grups més vulnerables de la societat a aquest tipus de tecnologies.

No cal dir que aquesta proposta és benintencionada, però tenint en comp-

te les mancances que pateix l'Estat del Benestar en el present, és difícil imaginar que pugui donar cobertura econòmica a aquest tipus de modificacions quan, de fet, no pot garantir la cobertura de certes necessitats molt bàsiques i transversals.

Considerant la fragilitat de l'Estat del Benestar social, és fàcil imaginar que aquestes modificacions biotecnològiques seran sufragades amb recursos privats, amb la qual cosa s'obrirà una fossa encara més gran entre els ciutadans amb més poder adquisitiu i els més vulnerables.

Francesc Torralba
Doctor en Teologia

ECO DE LA PALABRA

Cuaresma, camino de reconciliación (V). Reconciliados con el otro

Hemos aludido a la alegría serena que uno siente cuando vive sabiéndose reconciliado con Dios. Hay pocos gozos más intensos que sentirse amado, sobre todo amado gratuitamente, sin condiciones.

Es una experiencia que suscita, despierta y contagia amor.

Todos conocemos personas que están siempre enfadadas, que parecen alimentar dentro de sí el mal genio, el descontento, la agresión, la crítica. Es triste comprobarlo en niños y adolescentes, que son más espontáneos y todavía no han logrado disimular sus sentimientos, como solemos hacer los adultos para «dar buena imagen». Si conocemos la historia de estas personas, no tardaremos en hallar los momentos, o la experiencia continuada, de haberse sentido rechazadas, no aceptadas o maltratadas. Por el contrario, hallamos personas que contagian paz, parece que «aman naturalmente» porque gozan de la seguridad de ser amados. (Algo muy distinto del que ha sido «consentido o malcriado», que se hace agresivo y exigente).

Hablábamos de que a veces no «soportamos» a Dios. Igualmente decimos que a veces no soportamos al prójimo. El prójimo es ese «otro» distinto de mí, cuya manera de ser, su mentalidad, sus defectos, sus manías (y pecados) me resultan insufribles.

Entonces, uno busca «refugio», sea en la soledad de uno mismo, sea en la intimidad de una minoría afín. En un grupo relativamente numeroso de personas, siempre se forman grupos pequeños en los que se reúnen los afines, los que se entienden entre sí. Este hecho es sencillamente aceptado como un hecho natural y lógico, no solo por los técnicos en psicología, sino por todos en general. «No podemos pretender, decimos, que todos sean amigos de todos». Nos resignamos a que el amor humano llega hasta ahí.

El problema surge cuando esta clasificación incluye un juicio a «los otros», como si cada uno se sentase en el estrado del juez, y el mundo y los otros fueran pasando por delante y uno mismo, dictaminara quién tiene derecho a existir y quién no. Peor, cuando se establece una competitividad para lograr más influencia en las decisiones del conjunto. Peor todavía cuando la pugna busca, no solo influir en el poder, sino también anular al otro mediante la crítica, la difamación, las zancadillas...

No vale decir que eso pasa únicamente en el mundo de los negocios o en el juego político. En realidad, lo que ocurre en estos ámbitos más públicos y oficiales, no es más que el reflejo de lo que hacemos en la vida cotidiana, en nuestras pequeñas políticas, en las relaciones interpersonales cotidianas, familiares, profesionales, vecinales o afectivas.

El creyente, en esto como en otros muchos aspectos de la vida, es un inconformista, a veces un profeta. Porque no podemos renunciar al sueño de la humanidad reconciliada.

Más que una exigencia hacia los otros, este sueño es una llamada, una vocación, que interpela nuestra conciencia. Jesús, cuando habla de la reconciliación con el hermano contempla las dos posibilidades: que él tenga algo contra nosotros o que nosotros hayamos sido ofendidos por él. En ambos casos somos llamados a la reconciliación (antes de presentar la ofrenda: Mt 5,24; para ser perdonados por el Padre: Mt 6,15).

La Cuaresma es el momento apropiado para pensar en aquél que está lejos, enemistado conmigo tanto tiempo, en aquél que me resulta una carga dura en la convivencia, en aquél cargado de manías, deficiencias y, quizá, pecados... Pedir perdón no es humillante y ofrecerlo no es prepotente. En ambos casos es camino de humildad cuaresmal.

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

Trobada dels Missioners de la Misericòrdia de Catalunya

L'any 2016, coincidint amb l'Any de la Misericòrdia, el papa Francesc va nomenar els primers preveres Missioners de la Misericòrdia. Després d'aquest Any Jubilar, continuen havent-hi Missioners de la Misericòrdia que desenvolupen el seu servei d'una forma humil i discreta, ja que és voluntat del Sant Pare que els Missioners de la Misericòrdia continuïn fent arribar el perdó al cor de tots. A la nostra diòcesi n'hi ha dos.

Per tal que hi hagi una coordinació dels Missioners de la Misericòrdia de les diòcesis amb seu a Catalunya i fer més present així l'encàrrec del Sant Pare, la Conferència Episcopal Tarraconense va encarregar al Sr. Bisbe auxiliar de Barcelona, Xavier Vilanova, que convoqués els 22 Missioners de la Misericòrdia de Catalunya. El bisbe Vilanova es va trobar amb alguns d'ells el dia 31 de gener passat a l'Arquebisbat de Barcelona. Van parlar de la necessitat de visibilitzar la presència dels Missioners de la Misericòrdia a cada diòcesi i van fer un seguit de propostes en aquest sentit. Finalment, els Missioners de la Misericòrdia van expressar el seu desig de po-

der tenir alguna jornada de formació.

Els Missioners de la Misericòrdia de Catalunya van finalitzar la trobada amb la pregària de l'Àngelus, la seva primera reunió conjunta.

La relació actualitzada dels Missioners de la Misericòrdia de Catalunya és la següent:

—A la nostra diòcesi de Sant Feliu de Llobregat: el P. Bernabé Dalmau Ribalta, OSB, i el P. Josep Roca Mas, SF.

—A Barcelona: Mn. Salvador Pié Ninot; Mn. Xavier Morlans Molina i el P. Francesc Riu Rovira de Villar, SDB.

—A Solsona: Mn. Antoni Bonet Trilla i Mn. Josep M. Montiu de Nuix.

—A Urgell: Mn. Ignasi Navarri Benet i Mn. Antoni Elvira Gorgorió.

—A Lleida: Mn. Ramon Prat Pons, Mn. Gerard Soler Quintillà i Mn. Daniel Turmo Gargallo.

—A Vic: Mn. Joan Casas Griera, Mn. Pere Oliva March i Mn. Jaume Casamitjana Vilaseca.

—A Terrassa: el P. Lluís Victori Companys, SJ.

—A Girona: Mn. Joan Baburés Noguera i Mn. Josep Puig Bofill.

—A Tarragona: el P. Ramón Olomí Batlle, CMF, Mn. Jaume Gené Nolla, Mn. Lluís Simón Pascual i el P. Mario Buonanno. El P. Olomí era Missioner de la Misericòrdia a Sant Feliu de Llobregat, però com l'han traslladat a Valls, ara ho és de Tarragona.

Jornades diocesanes de formació i espiritualitat a Montserrat

Unes jornades per mantenir la convivència fraterna entre el clergat i renovar la comunió amb el bisbe.

Els preveres i diaques del bisbat de Sant Feliu de Llobregat han participat en les XIX JORNADAS DIOCESANES DE FORMACIÓ I ESPIRITUALITAT que, un any més, han tingut al Monestir de Montserrat. Durant els dies 19, 20 i 21 de febrer passat s'ha aprofundit el sentit pastoral i ministerial del lema diocesà d'enguany, «SOM CRIDATS. CRIDATS A SER POBLE».

El primer dia el prior de Montserrat, el P. Bernat Juliol, va predicar una meditació per una estona de recés espiritual. El monjo benedictí va presentar la figura de sant Pau com aquell que va ser transformat per la trobada amb Jesús, va concretar la necessitat que el prevere o diaca sigui el lloc on tothom pugui trobar el Crist. Exemples i tes-

timonis de la proximitat del Senyor.

Al vespre, va ser ocasió de dialogar amb el bisbe Agustí i contrastar les dificultats i els grans reptes de la situació de l'Església actual com a instrument de presentar el Crist com a novetat transformadora.

L'endemà, dimarts 20 de febrer, va ser Mons. Joan-Enric Vives Sicília, arquebisbe d'Urgell i Copríncep d'Andorra, el que va reco-

llir en els ensenyaments del papa Francesc les dues propostes que són molt pertinents per a la vida i el ministeri del capellà: cal que faci un canvi de mentalitat per sortir en missió, no tant esperar que la gent vingui, i un canvi en el sentit del testimoni, no convèncer per imposició sinó aplegar nous membres per a les comunitats cristianes per atracció.

No hi va faltar en les Jornades, el diàleg amb el P. Abat de Montserrat, Manel Gasch, que va informar del mil·lenari del Monestir que es començarà a commemorar a partir del 8 de desembre i durant tot l'any 2025.

Les Jornades han permès sobretot mantenir la convivència fraterna entre el clergat i renovar la comunió amb el bisbe, pastor i mestre; així mateix, poder gaudir assaborint la litúrgia benedictina del monestir de Montserrat.

Commemoració doble aquest 2024: 500 anys de la Parròquia de Sant Llorenç i 20 anys de la creació de la Catedral i de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat

Durant tot aquest any 2024 hi haurà un bon reguitzell d'actes, d'una rellevància destacable, a la Catedral-Parròquia de Sant Llorenç, seu de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, perquè celebrem els 500 anys de la fundació de la Parròquia i els 20 anys de la creació de la Diòcesi i de la seva Catedral.

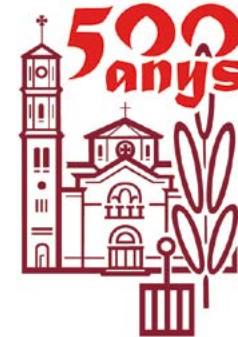
Cal tenir present que:

El proper diumenge **17 de març, a les 11 h**, es projectarà un audiovisual de la història de la creació de la Catedral-Parròquia de Sant Llorenç amb el títol: «Imatges per a la història». Seguidament, **a les 12 h**, hi haurà una Eucaristia d'acció de gràcies, presidida pel bisbe Agustí Cortés Soriano, amb motiu d'escaure's l'aniversari de la fundació de la Parròquia (15 de març de 1524).

L'acte central de l'aniversari serà el proper diumenge **26 de maig, a les 12 h**, amb motiu de la festa de la dedicació del nou temple (26 de maig de 1946), en la Solemnitat de la Santíssima Trinitat. Comptarà amb la presència del nunci apostòlic, Bernardito Auzo, que presidirà l'Eucaristia. I com a concelebrants, juntament amb el bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Mons. Agustí Cortés, hi haurà l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Joan Josep Omella, el bisbe de Terrassa, Salvador Cristau, i l'abat de Montserrat, el P. Manel Gasch.

En acabar la Missa, hi haurà un dinar popular, a la Plaça de la Vila, que comptarà amb l'assistència de 1.000 persones. Hi actuarà l'Esbart de Sant Feliu de Llobregat de l'Agrupació Cultural Folklorica en el seu 75è aniversari. La presentació anirà a càrrec del periodista, Pere Bosch.

—El diumenge **16 de juny, a les 17.30 h**, hi haurà la Trobada Diocesana de les Parròquies, a la Catedral de Sant Llorenç.

**CATEDRAL
PARRÒQUIA DE
SANT LLORENÇ
1524-2024**

QR per llegir
tots els actes

—El divendres **21 de juny, a les 20 h**, hi haurà un concert de l'Escolania de Montserrat, a la Catedral-Parròquia de Sant Llorenç de Sant Feliu de Llobregat.

—El dissabte **5 d'octubre, a les 20 h**, s'estrenarà el «RETAULE DE SANT LLORENÇ» a la Plaça de la Vila, davant la Catedral.

Història de la diòcesi

La Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat va ser erigida el 15 de juny de 2004, i és sufragània de l'Església Metropolitana de Barcelona. Amb l'Arxidiòcesi de Barcelona i la Diòcesi de Terrassa, formen la Província Eclesiàstica de Barcelona. L'Excm. i Rvdm. Sr. D. Agustín Cortés Soriano, és el primer bisbe de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat. La Mare de Déu de Montserrat és la patrona de la diòcesi.

La Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat es troba geogràficament enclavada a la Comunitat Autònoma de Catalunya de l'Estat espanyol, a la província de Barcelona, ocupant el territori existent entre la depressió litoral catalana i la serralada prelitoral catalana, limitades per les conques hidrogràfiques dels rius Llobregat i Foix, a les demarcacions geogràfiques de les comarques del Baix Llobregat, Garraf, l'Alt Penedès i una part reduïda de les comarques de l'Anoia, el Bages i el Vallès Occidental.

El territori de la diòcesi compta amb 1.040.429 habitants en una superfície de 1.610,70 km², amb 77 municipis (dades INE 1-1-2020). En el territori de la diòcesi contrasta la gran concentració poblacional dels nuclis urbans del cinturó industrial de la costa i d'influència de la ciutat de Barcelona, amb ciutats entre els 40.000 i 80.000 habitants i, d'altra banda, els nuclis agregats i disseminats d'entorn agrícola i rural amb un nombre d'entre 50 i 100 habitants.

Les dues vicaries en què s'organitza la diòcesi, la del Llobregat i la del Penedès-Anoia-Garraf giren, respectivament, al voltant de les seves capitals, Sant Feliu de Llobregat, on es troba la seu diocesana i la Catedral de Sant Llorenç, i Vilafranca del Penedès.

La diòcesi està organitzada en nou arxipresbiterats, amb 123 parròquies, 91 sacerdots, 19 diaques, 30 congregacions religioses i la col·laboració de molts laics i laiques en els diferents àmbits pastorals.

AGENDA

■ **Sessió de formació i diàleg.** «L'informe: Llibertat religiosa al món», per Josep Maria Guardiola, delegat diocesà d'Ajuda a l'Església Necessitada.

Dilluns 18 de març de 2024, de 21 a 22.30 h, a la Sala parroquial Mn. Joan Vinyeta de Vilafranca del Penedès (Pl. Santa Maria, 7).

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

11. ■ Dilluns (lit. hores: 4a setm.) [Is 65,17-21 / Sl 29 / Jo 4,43-54]. Sant Eulogi, prev. de Còrdova i mr. (859); santa Àurea, vg., abadessa de Villavelayo (Castella).

12. ■ Dimarts [Ez 47,1-9.12 / Sl 45 / Jo 5,1-16]. Sant Inocenci I, papa (401-417); sant Maximilià, militar mr. (295); sant Bernat, bisbe; sant Teòfan, monjo; sant Lluís Orione, prev. salesià.

13. ■ Dimecres [Is 49,8-15 / Sl 144 / Jo 5,17-30]. Sant Roderic (Rodrigo) i sant Salomó, mrs. (863) a Còrdova; santa Patrícia, mr.; sant Ramir (s. VI), monjo i mr.

14. ■ Dijous [Ex 32,7-14 / Sl 105 / 5,31-47]. Sant Arnal, abat benedictí i mr. (1255); santa Matilde (†958), emperadriu germànica.

15. ■ Divendres [Sa 2,1a.12-22 / Sl 33 / Jo 7,1-2.10.14.25-30]. Santa Madrona (s. II), vg. i mr., de Tessalònica; sant Ramon (Raimundo) de Fitero, abat català, fund. Orde de Calatrava; santa Lluïsa de Marillac (†1660), fund. Filles de la Caritat (FC, paüles); sant Climent Maria Hofbauer, prev. redemptorista.

16. ■ Dissabte [Jr 11,18-20 / Sl 7 / Jo 7,40-53]. Sant Agapit (†342),

bisbe de Ravenna; sant Heribert, bisbe de Colònia (999); sant Ciríac i companys, mrs. (308) a la Via Salària; sant Abraham (s. IV), ermità, de Mesopotàmia; santa Eusèbia, vg.

17. ■ Diumenge vinent, V de Quaresma (lit. hores: 1a setm.) [Jr 31,31-34 / Sl 50 / He 5,7-9 / Jo 12,20-33]. Es poden llegir les lectures del cicle A: Ez 37,12-14 / Sl 129 / Rm 8,8-11 / Jo 11,1-45 (o bé, més breu: 11,3-7.17-20.33b-45)]. Sant Patrici (461), bisbe i evangelitzador d'Irlanda; sant Josep d'Arimatea, seguidor i amic de Jesús.

Diumenge IV de Quaresma (B)

COMENTARI

«Déu envià el seu Fill al món per salvar-lo gràcies a ell»

Escoltem a les lectures d'avui alguns dels textos més extraordinaris del Nou Testament. Jesús a l'evangeli diu clarament: *Déu estima tant el món, que ha donat el seu Fill únic perquè no es perdi ningú dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna. Déu envià el seu Fill al món no perquè el condemnés sinó per salvar el món gràcies a ell.* La voluntat de Déu és clara: salvar tot el món. Com a Pare amorós, vol que tots els seus fills estiguin amb ell i gaudeixin de la seva mateixa felicitat. I per això ha enviat justament el seu Fill al món. Però Déu ens ha fet lliures; per desgràcia podem dir que no. Per això diu també l'evangeli: *Els qui no creuen ja han estat condemnats perquè quan la llum ha vingut al món s'han estimat més la foscor que la llum.* Déu no força ningú. Però el qui s'aparta de la llum que és Crist només troba tenebres. Però aquesta no és la voluntat, el desig de Déu. Sant Pau a la segona lectura ens recorda també l'amor de Déu: *Déu que és ric en l'amor ens ha estimat tant que ens ha donat la vida juntament amb Crist, a nosaltres que érem morts per les nostres culpes.* Però nosaltres no tenim cap mèrit; tot és do de Déu: *És per gràcia que Déu us ha salvat... no ve de vosaltres, és un do de Déu. No és fruit d'unes obres perquè ningú no pugui gloriar-se'n.* Déu ens estima gratuïtament, per pur amor seu, perquè nosaltres érem morts per les nostres culpes, no teníem cap dret a la vida. La primera lectura recorda la gran destrucció de Jerusalem i del seu temple: *Els caldeus incendiaren el temple de Déu, derrocaren les muralles de Jerusalem, calaren foc als seus palaus, i destruïren tots els objectes preciosos.* Tot això fruit del que diu el començament de la primera lectura: *Tots els grans sacerdots i el poble reïncidien continuament en la culpa d'imitar tots els costums abominables de les altres nacions, profanant el temple de Déu.* S'apartaren de Déu i trobaren la destrucció. Per desgràcia nosaltres podem triar la foscor, la destrucció, però això no és el que Déu vol: ell desitja apassionadament salvar tots els homes perquè ens estima.

▶ Lectura del segon llibre de les Cròniques (2Cr 36,14-16.19-23)

En aquells dies, tots els grans sacerdots i el poble reïncidien continuament en la culpa d'imitar tots els costums abominables de les altres nacions, profanant així el temple del Senyor, que ell havia consagrat a Jerusalem. El Senyor, Déu dels seus pares, els enviava cada dia missatgers que els amonestessin, perquè li dolia de perdre el seu poble i el lloc on residia. Però ells es burlaven dels missatgers de Déu, no feien cas del que els deia i escarnien els seus profetes, fins que el Senyor arribà a enutjar-se tant contra el seu poble que ja no hi havia remei. Llavors els caldeus incendiaren el temple de Déu, derrocaren les muralles de Jerusalem, calaren foc a tots els seus palaus i destruïren tots els objectes preciosos. El rei dels caldeus deportà a Babilònia els qui s'havien escapat de morir per l'espasa, i se'ls quedà per esclaus d'ell i dels seus fills, fins que passaren al domini persa. Així es complí la paraula que el Senyor havia anunciat per boca de Jeremies: el país fruï dels anys de repòs que li pertocaven; tot el temps que quedà desolat, el país va reposar, fins haver complert setanta anys. Però l'any primer de Cir, rei de Pèrsia, el Senyor, per complir la paraula que havia anunciat per boca de Jeremies, desvetllà l'esperit de Cir, rei de Pèrsia, perquè promulgés, de viva veu i per escrit, un edicte que deia: «Cir, rei de Pèrsia, fa aquesta declaració: El Senyor, el Déu del cel, m'ha donat tots els reialmes de la terra i m'ha encomanat que li construís un temple a Jerusalem, ciutat de Judà. Si entre vosaltres hi ha algú del seu poble, que el Senyor sigui amb ell i que hi pugui.»

▶ Salm responsorial (136)

R. *Si mai t'oblidava, Jerusalem, que se m'encasti la llengua al paladar.*

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 2,4-10)

Germans, Déu, que és ric en l'amor, ens ha estimat tant que ens ha donat la vida juntament amb Crist, a nosaltres, que érem morts per les nostres culpes. És per gràcia que Déu us ha salvat. I juntament amb Jesucrist ens ha ressuscitat i ens ha entronitzat en les regions celestials, perquè davant dels segles que vindran quedi ben clara la riquesa de la seva gràcia i la bondat que ha tingut per nosaltres en Jesucrist. A vosaltres, que heu cregut, us ha salvat per gràcia. No ve de vosaltres; és un do de Déu. No és fruit d'unes obres, perquè ningú no pugui gloriar-se'n; som obra seva: ell ens ha creat en Jesucrist per dedicar-nos a unes bones obres que ell havia preparat perquè visquem practicant-les.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Joan (Jn 3,14-21)

En aquell temps, digué Jesús a Nicodem: «Com Moisès, en el desert, enlairà la serp, també el Fill de l'home ha de ser enlairat, perquè tots els qui creuen en ell tinguin vida eterna. Déu estima tant el món que ha donat el seu Fill únic perquè no es perdi ningú dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna. Déu envià el seu Fill al món no perquè el condemnés, sinó per salvar el món gràcies a ell. Els qui creuen en ell no seran condemnats. Els qui no creuen, ja han estat condemnats, per no haver cregut en el nom del Fill únic de Déu. Déu els ha condemnat perquè, quan la llum ha vingut al món, s'han estimat més la foscor que la llum. És que no es comportaven com cal. Tothom qui obra malament té odi a la llum i es vol quedar en la foscor, perquè la llum descobriria com són les seves obres. Però els qui viuen d'acord amb la veritat sí que busquen la plena llum i que tothom vegi què fan, ja que ho fan segons Déu.»

▶ Lectura del segundo libro de las Crónicas (2Crón 36,14-16.19-23)

En aquellos días, todos los jefes, los sacerdotes y el pueblo multiplicaron sus infidelidades, imitando las aberraciones de los pueblos y profanando el templo del Señor, que él había consagrado en Jerusalén.

El Señor, Dios de sus padres, les enviaba mensajeros a diario porque sentía lástima de su pueblo y de su morada; pero ellos escarnecían a los mensajeros de Dios, se reían de sus palabras y se burlaban de sus profetas, hasta que la ira del Señor se encendió irremediabilmente contra su pueblo. Incendiaron el templo de Dios, derribaron la muralla de Jerusalén, incendiaron todos sus palacios y destruyeron todos los objetos valiosos. Deportó a Babilonia a todos los que habían escapado de la espada. Fueron esclavos suyos y de sus hijos hasta el advenimiento del reino persa.

Así se cumplió lo que había dicho Dios por medio de Jeremías: «Hasta que la tierra pague los sábados, descansará todos los días de la desolación, hasta cumplirse setenta años».

En el año primero de Ciro, rey de Persia, para cumplir lo que había dicho Dios por medio de Jeremías, el Señor movió a Ciro, rey de Persia, a promulgar de palabra y por escrito en todo su reino: «Así dice Ciro, rey de Persia: El Señor, Dios del cielo, me ha entregado todos los reinos de la tierra. Él me ha encargado construirle un templo en Jerusalén de Judá. Quien de entre vosotros pertenezca a ese pueblo, puede volver. ¡Que el Señor, su Dios, esté con él!».

▶ Salmo responsorial (136)

R. *Que se me pegue la lengua al paladar si no me acuerdo de ti.*

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Efesios (Ef 2,4-10)

Hermanos:

Dios, rico en misericordia, por el gran amor con que nos amó, estando nosotros muertos por los pecados, nos ha hecho revivir con Cristo —estáis salvados por pura gracia—; nos ha resucitado con Cristo Jesús, nos ha sentado en el cielo con él, para revelar en los tiempos venideros la inmensa riqueza de su gracia, mediante su bondad para con nosotros en Cristo Jesús. En efecto, por gracia estáis salvados, mediante la fe. Y esto no viene de vosotros: es don de Dios. Tampoco viene de las obras, para que nadie pueda presumir. Somos, pues, obra suya. Dios nos ha creado en Cristo Jesús, para que nos dediquemos a las buenas obras, que de antemano dispuso él que practicásemos.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Juan (Jn 3,14-21)

En aquel tiempo, dijo Jesús a Nicodemo: «Lo mismo que Moisés elevó la serpiente en el desierto, así tiene que ser elevado el Hijo del hombre, para que todo el que cree en él tenga vida eterna. Porque tanto amó Dios al mundo, que entregó a su Unigénito, para que todo el que cree en él no perezca, sino que tenga vida eterna. Porque Dios no envió a su Hijo al mundo para juzgar al mundo, sino para que el mundo se salve por él. El que cree en él no será juzgado; el que no cree ya está juzgado, porque no ha creído en el nombre del Unigénito de Dios. Este es el juicio: que la luz vino al mundo, y los hombres prefirieron la tiniebla a la luz, porque sus obras eran malas. Pues todo el que obra el mal detesta la luz, y no se acerca a la luz, para no verse acusado por sus obras. En cambio, el que obra la verdad se acerca a la luz, para que se vea que sus obras están hechas según Dios.»